

**СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
ФАКУЛТЕТ ПО ЖУРНАЛИСТИКА И МАСОВИ КОМУНИКАЦИИ**

РЕЦЕНЗИЯ

**от проф. д.н. Николай Георгиев Палашев
Университет по библиотекознание и информационни технологии
на
дисертационния труд на Марио Георгиев Манев „Същност, роля и
значение на фестивалната и клубна електронна музика на 21-ви век в
процеса на оптимизация на публичната комуникация“,
представен за присъждане на образователна и научна степен „ДОКТОР“
по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и
информационни науки (Медии и комуникации – Връзки с обществеността)**

1. Обща характеристика на труда на кандидата

На основание на заповед № ВО 38-709/16.12.2019 г. на ректора на СУ „Св. Климент Охридски“, приемам за рецензия дисертационния труд „Същност, роля и значение на фестивалната и клубна електронна музика на 21-ви век в процеса на оптимизация на публичната комуникация“ на Марио Георгиев Манев.

Представените от докторанта материали и документи, отговарят на изискванията на ЗРАС на Р.България.

Дисертационният труд, като съдържание и структура, отговаря на тематиката, спецификата, критериите и изискванията на п.н. 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Медии и комуникации – Връзки с обществеността).

Дисертационният труд, както и научните публикации и доклади на Марио Манев са доказателство, че научната подготвеност и научните достижения на кандидата са на необходимото равнище и са във връзка с темата на дисертацията. Актуалността на представения за рецензия труд е безспорна, като се има предвид появилата се в последните десетилетия нестабилност на комуникационните отношения в обществото и негативните въздействия върху необходимостта от информираност, следствие на провежданите „информационни войни“. Тук е необходимо да се отбележи и това, че актуалността на труда „Същност, роля и значение на фестивалната и клубна електронна музика на 21-ви век в процеса на оптимизация на публичната комуникация“ се потвърждава от това, че все по-ясно се очертават тенденциите за формиране на една нова, глобална масова култура, пряко свързата със спецификата на модерната електронна музика и връзката ѝ с интерактивните медии.

Дисертационният труд се разполага на полето на обществените науки, в т.ч. на комуникационната наука и музикознанието. В този смисъл, приемам определения от докторанта обект на изследването, а именно фестивалната и клубна електронна музика и нейното влияние върху масовата култура. Приемам и формулировката за предметът на изследването, а именно – значението и ролята на музикалната класация „Billboard Hot 100“. В тази връзка, според мен докторанта правилно и точно е определил основния научен проблем – изследването, анализа и дефинирането на невербалния, експресивен потенциал на съвременната фестивална и клубна електронна музика. Като имам предвид посоченото, то приемам определената от докторанта изследователска теза, а именно, че модерната фестивална и клубна електронна музика оказва силно влияние върху развитието на масовата култура, пряко свързана с начина на мислене, поведенчески модели и социализация на младите хора.

В дисертационния труд „Същност, роля и значение на фестивалната и клубна електронна музика на 21-ви век в процеса на оптимизация на

публичната комуникация“, изследването е развито в предговор /увод/, четири глави, заключение, библиография и приложения. Налице е стройна логичност на изложението и обективна аргументация на защитаваните от докторанта тези. Това е дало възможност да се отразят добре задълбочените знания на кандидата в областта на обществените комуникации и в частност в разглеждането на фестивалната и клубна електронна музика като начин за оптимизиране на публичната комуникация. Точно и прецизно е дефинирана проблемната област, а именно – влиянието на цифровите технологии върху използваните форми и начини за осъществяване на комуникация, както на междуличностно, така и на групово ниво.

В дисертационния труд са разгледани проблемни линии, свързани с настъпилите икономически, технологични, социални, културни и политически промени в света, пряко отразяващи се върху адекватността и ефективността на комуникационните отношения, и от тази гледна точка трудът отговаря на изискванията за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“. Ще добавя и това, че дисертантът се занимава в своя труд с особено специфична тема, а именно – фестивалната и клубна електронна музика не само като изкуство, но и като комуникационна форма, която е в състояние да формира начин на мислене на не малка част от обществото.

Ползваната от докторанта литература /общо 279 заглавия/ е от автори, които са безспорни авторитети в своите научни области и поради това считам, че посочената библиография съответства на спецификата на дисертационния труд.

Представеният от кандидата автореферат отговаря на изискванията.

Не съм установил плагиатство и приемам дисертационния труд „Същност, роля и значение на фестивалната и клубна електронна музика на 21-ви век в процеса на оптимизация на публичната комуникация“ като авторска разработка на Марио Манев.

2. Оценка на резултатите и приносите в дисертационния труд

Ще посоча следните по-важни акценти в дисертационния труд, а именно:
Изследването на характеристиките на музиката от гледна точка на способността ѝ да предава послания и да възпроизвежда нагласи при целевите публики, въз основа на емоции;

Анализ на аспектите на въздействие на музиката върху социалните нагласи на деца и младежи по отношение на тяхното поведение като потребители;

Направен е анализ и са дефинирани проблемните области, свързани с изграждането на идентичности и поведенчески модели, под знака на модерната

масова култура;

Разгледани са и са дефинирани комуникационните аспекти и елементи, заложен в съвременната фестивална и клубна електронна музика. Особено добре е разработен въпросът за ролята на звука, като част от комуникационната знакова система;

Направен е анализ и са дефинирани характеристиките и параметрите на влияние върху отделните публики, от гледна точка на стиловите въздействия;

Дефинирани са значението и ролята на електронната музика, разглеждана като форма на комуникация, по отношение на креативността при обществената комуникация.

При изследването на проблемните области, използвайки интердисциплинарния подход, кандидатът успешно е защитил следните основни научни и научно-приложни постановки:

Анализ и оценка на същността и смисъла на понятието за аудиовизуалното съдържание, разположено на полето на информационната среда. Тук следва да се отбележи, че добре е разработен въпросът за изразната система на музиката /стр.30/, пряко свързан с характера на въздействие на емоционална основа. В случая е важно да се каже, че докторантът задълбочено се спира и върху проблемите, свързани с връзката музика – обществен дневен ред – интерактивни /нови/ медии /стр.45 – 51/. Именно това позволява да се изясни въпросът за поведението на младите хора в дигитална среда. Впрочем, тези въпроси са развити и по отношение на влиянието на електронната музика върху нагласите по отношение на потреблението, което пък от своя страна обслужва конкретни бизнес цели и интереси /стр. 62-68/.

Дефинирането на възможностите на електронната музика по отношение създаването на специфична културна среда, което от своя страна води до формиране на принадлежност и форматиране на ценностната система на целевите публики спрямо определени социални поведенчески модели /стр. 100-115/. Необходимо да се отбележи задълбоченото изследване на проблемите свързани с влиянието на т.нар. „музикален плурализъм“ върху социалната среда, най-вече по отношение на налаганите социално-политически и културологични догми.

Анализ и оценка на различните комуникационни аспекти на съвременната фестивална и клубна електронна музика, пряко свързани с възможността да се провеждат комуникационни кампании и стратегии, целящи постигането на корпоративни или политически цели. Тук следва да се отбележи добре разработеният въпрос за интерпретирането на действителността чрез акустичните възприятия /стр. 143/, което от своя страна е свързано с въпроса за публичността в в музиката /стр.168 – 184/.

Анализ и оценка на характеристиките и особеностите на социалните медии (доколкото в случая може да се говори за медии) и връзката им с музиката от гледна точка както на развитието на самото музикално изкуство, така и по отношение на музикалния бизнес /стр.185-199/.

Анализ и оценка на перспективите пред развитието на фестивалната и клубна електронна музика, като част от масовата култура. Тук следва да се отбележи, че докторантът задълбочено е разработил въпросите, свързани с творческата активност в областта на музиката, спецификата и ролята на вдъхновението и значението на влиянията в областта на музиката, както и популяризирането на фестивалната и клубна музика чрез медиите /стр. 224 – 232/. В този смисъл, докторантът е успял да намери доказателства в защита на своите тези, като детайлно е изследвал музикалните класации „Billboard Hot 100” и „DJ Mag Top 100 Djs“ /стр. 237 – 250/.

Считам, че намерените от докторанта доказателства, направените изводи и обяснения в дисертационния труд са напълно достатъчни, за да приема убедено стойността на посочените от докторанта научни и научно-приложни приноси, а именно:

Направеното качествено ново изследване на възможностите за употреба на звука и в частност електронната музика по отношение на креативността при осъществяване на комуникация.

Направеното изследване, исторически преглед и анализ на характеристиките на спецификата на нощните клубове и фестивали от гледна точка на тяхната социална роля, като специфична културна среда.

Направеният анализ и дефиниране на понятието „музикален плурализъм“ от гледна точка на съвременните дигитални технологии и специфика на съвременната масова култура.

Направеният анализ на аспектите на публичността при съвременната фестивална и клубна електронна музика по отношение на разпознаваемост на изпълнителите, осведоменост на публиките и възпроизвеждането на емпатия.

Дефинирането на проявленията на съвременните социални „медии“ спрямо комуникационните цели при музикалния бизнес.

Като имам предвид казаното, то считам, че в дисертационния труд „Същност, роля и значение на фестивалната и клубна електронна музика на 21-ви век в процеса на оптимизация на публичната комуникация“ са намерени достатъчно доказателства и са дадени необходимите примери в защита на заложените от докторанта хипотези. Следва да се прибави и това, че в тази посока положителен момент са и поместените приложения. В този смисъл съм убеден, че докторантът е постигнал целите и са изпълнени задачите на изследването.

3. Критични бележки

Нямам особени критични бележки, освен следните препоръки:

При бъдещите научни разработки е добре да се изследва феноменът „социални медии“ от гледна точка на дефиницията за медии.

Да се разработи по-обстойно въпросът за т.нар. „обратна връзка“ по отношение на музикалните творци, социалните „медии“ и целевите публики.

След съответни редакции, дисертационният труд да се издаде като монография.

Посочените тук бележки и препоръки в никакъв случай не намаляват научното и научно-приложното значение на дисертационния труд.

4. Заключение

Като имам предвид научните и научно-приложните достойнства на дисертационния труд „Същност, роля и значение на фестивалната и клубна електронна музика на 21-ви век в процеса на оптимизация на публичната комуникация“, предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят на Марио Георгиев Манев образователна и научна степен „Доктор“ по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Медии и комуникации – Връзки с обществеността).

Рецензент:

.....

/проф. д.н. Николай Палашев/